Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 32. ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1957. TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 32. VOL. LXIV.

ПРЕЗИДЕНТ І ДОЛЛЕС ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА ЗМІНУ В ПЛЯНІ ЩОДО СЕРЕДНЬОГО СХОДУ

Вашингтон. — Пресовий секретар Білого Дому Джеймс Ц. Гаґерті проголосив заяву, в якій стверджується, що Президент Айзенгавер і державний секретар Джан Фостер Доллес, простудіювавши зміни, переведені сенатськими комісіями закордонних взаємин і військових справ в урядовому проєкті середньо-східнього пляну, або т. зв. доктрини Айзенгавера, висловили свою погодженість з ними. В заяві сказано далі, що ці зміни проведено з інтенцією виконати в повному обсязі завдання, накреслені Президентом в його посланні до Конґресу дня 5 січня 1957 року. Водночас із цим Президент звернувся у проголошеній заяві із закликом до Сенату затвердити вирішним голосуванням поданий ним плян і започаткувати таким чином його реалізацію. „Президент стверджує — говориться в заяві — що текст, прийнятий обидвома сенатськими комісіями, різниться в дечому від тексту, запропонованого екзекутивним чинником і прийнятого з деякими додатками Палатою Репрезентантів. Все ж таки, Президент не має сумніву, що після того, як і редакція середньо-східнього пляну, прийнята сенатськими комісіями, і текст цього пляну, прийнятий Палатою Репрезентантів, підтримують в основному програму Президента, остаточне вирішення Конґресу буде задовільним для уряду". Проголошуючи цю заяву, пресовий секретар Білого Дому Гаґерті заперечив водночас повідомлення, згідно з яким зміни у проєкті середньо-східнього пляну, прийняті сенатською комісією закордонних взаємин і сенатською комісією для справ збройних сил, мали б бути якоюсь поразкою для уряду. Гаґерті підкреслив, що так не думає ані Президент ані державний секретар. Суть прийнятої згаданими комісіями зміни полягає в тому, що не Президент є уповноважений висилати війська у випадку потреби на Середній Схід, але З'єдинені Держави Америки на рекомендацію Президента і в погодженні із зобов'язаннями ЗДА, встановленими в міжнародних договорах та згідно з хартією Об'єднаних Націй. В політичних колах думають, що през. Айзенгавер і державний секретар Доллес погодилися на сенатські зміни у проєкті за порадою республіканських членів комісій, які переконали Айзенгавера і Доллеса, що обстоювання тексту, запропонованого урядом, приведе тільки до безвиглядної боротьби на терені Конґресу.

Редфорд заявив, що може вибухнути війна на Середньому Сході

Вашингтон. — Голова Об'єднаних Шефів Штабу адмірал Артур В. Радфорд заявив у своїх зізнаннях в Конґресі, що на Середньому Сході може початися війна, якщо Конґрес не погодиться прийняти доктрину Айзенгавера. Ці зізнання складав Радфорд ще два тижні тому, але їх аж тепер подали до публічного відома, після докладної цензури. Радфорд сказав, що на Середньому Сході могла б „початися третя світова війна". Республіканські сенатори чекають на вказівки з Білого Дому, чи в повному Сенаті змагатися за те, щоб ухвалити повновласті для Президента в такій редакції, як їх запропонував уряд, чи погодитися на ті зміни, які більшістю 20 до 8 голосів прийняла сенатська комісія. В політичних колах гадають, що Президент погодиться на змінені повновласті в сенатській комісії.

Асистент секретаря оборони Росс мусів зрезиґнувати

Томасвіл, Джорджія. — Президент Айзенгавер перервав свій обід, щоб прийняти резиґнацію асистента оборони Роберта Тріп Росса, який залишає своє становище з днем 20-го лютого. Росс мусів зрезиґнувати тому, що Сенатська Слідча Підкомісія розглядає справу його дружини, яка є власничкою фабрики, що дістала замовлення на військові однострої на кілька мільйонів долярів. Згідно з законом фабрики, які є в якомусь відношенні до федеральних урядовців, не можуть працювати для уряду. Росс мусів залишити своє становище, хоч він твердив, що ні в чому не є винен. Те саме твердив і виконний секретар оборони Р. Робертсон, бо слідство секретаряту оборони не знайшло жадного порушення закону. Президент подякував Россові за його трирічну працю в департаменті, де він причинився до здійснювання програми уряду в тому департаменті.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** відпочиває і полює в Томасвілі, Джорджія. 13-го лютого він застрелив дикого індика вагою 22 фунти і 2 унції. Довколишні мешканці заявляють, що дикі індики такої великої ваги трапляються дуже рідко. Президент часто розмовляє телефонічно з державним секретарем Джаном Фостером Доллесом у Вашинґтоні, інформуючися про ситуацію на Середньому Сході.

● **Аґенти ФБІ** заарештували в Ст. Полі, Міннесота, 27-річного бандита Роберта Л. Гріна, який ще в 1954 році втік із тюрми, де відбував 25-річну кару за кілька грабунків. Ґрін належав до 10-ох особливо обтяжених злочинців, яких шукає поліція.

● **Чарлз Гайцлер** у Велі Стрім, Лонг Айленд, Н. Й., рішив добудувати до свого дому кімнату, але для цього треба було зрубати дуба, що має 70 стіп висоти. В міській управі йому заборонили це робити. Тоді він збудував кімнату довкола дуба, який височіє тепер над його домом. Гумою обліпив він дах, щоб дощ не затікав на горище.

● **З Вашинґтону** повідомляють, що стан здоров'я республіканського сенатора Вільямз Ланґера дещо покращав. Сенатор хворіє на тяжку форму плевриту, і йому кілька разів робили трансфузію крови.

● **23-річний студент** техніки Джеймс В. Справс у студентській харчівні облив сірчаним квасом обличчя 18-річної студентки Керол А. Кларк, яка відкинула його залицяння. На щастя, вона зазнала тільки попечень на тілі, а її зір врятували окуляри. Справса заарештовано, але випущено на волю за кавцією 10,000 долярів.

● **Під час пожежі** в Бруклині Н. Й., на вулиці Пасифік, згинули в огні пожежник, немовля і 9-річна дитина. Пожежу спричинив оливний огрівач, який вибух в кімнаті на другому поверсі дерев'яного будинку.

● **Англійський корабель „Квін Елизабет"**, що плив до Ню Йорку, з огляду на страйк буксирників і портових вантажників, мусів змінити маршрут і причалити аж в Галіфаксі, в Канаді. На кораблі пливло 1,300 пасажирів.

● **В Окленд** Ситі, Індіяна, хтось важко поранив 4-місячну доньку Роналда Рассела, фабричного робітника. Губернатор Гендлі звелів перевести в цій справі слідство і гостро покарати злочинця.

Комуністична шпигунська трійка не признається до вини

Ню Йорк. — Комуністичну шпигунську трійку знову віділано до тюрми, хоч її члени не признаються до вини в шпигунстві в користь СССР. До цієї трійки належать: 53-річний Джек Собел, 52-річна його жінка Мира і 64-річний Джекоб Альбам, яких аґенти ФБІ заарештували ще 25-го січня ц. р. Їм визначено досить велику кавцію, по 100.000 долярів для кожного, якої вони покищо не можуть скласти. Прокуратор Пол В. Вільямс заявив в суді, що заарештовані збирали секретні відомості та передавали їх до Москви. Собель 15 серпня передав до Москви 26-сторінковий звіт про місце перебування інших совєтських шпигунів в цій країні. Заарештовані діставали від комуністів гроші за свою злочинну працю. Прокуратор не хоче випустити на волю заарештованих, бо боїться, щоб вони, склавши малу кавцію, не втекли із ЗДА, бо Москва напевно є заінтересована в тому, щоб їх не судили в цій країні. Прокуратор твердить, що Собель напевно має стільки грошей, що міг би скласти навіть 100.000-долярову кавцію.

Секретар праці конферував в справі страйку портових вантажників в Ню Йорку

Ню Йорк. — Секретар праці Джеймс П. Мічелл, який прибув до Ню Йорку, щоб виголосити промову на прийнятті Католицького Пресового Інституту, конферував із представниками Міжнароднього Товариства Портових Вантажників і Власників Кораблів та заявив, що є виґляди на швидке закінчення страйку, який спаралізував рух в портах на Східньому Узбережжі від стейту Мейн до Вірджінії. В четвер ввечорі переговори тривали до 11-ої години і представники вантажників, голова капітан Вільям Бредлі та головний організатор Томас Глісон заявляли, що ще в четвер підпишуть контракт, але в год. 11:21 перед північчю несподівано відкладено переговори до п'ятниці. Секретар праці Мічелл заявив, що уряд дуже турбується справою страйку портових вантажників, але покищо не має пляну перейняти в стій заряд порти ані іншим способом інтервеніювати в цій справі. Представник власників кораблів Александер П. Шопін заявив, що переговори почнуться аж в п'ятницю 15-го лютого, бо представники робітництва мусять вистудіювати нові пропозиції. Шопін сказав, що він „готовий продовжувати переговори кожної хвилини, коли тільки цього захочуть вантажники." Федеральний посередник Роберт Г. Мур сказав, що вантажники мусять мати час на студії нового контракту, і що немає якоїсь іншої перешкоди до того, щоб страйк не мусів швидко закінчитися. А тим часом страйк триває далі і спричиняє кожного дня втрат на три мільйони долярів.

Вбивство провінційного політика викликало занепокоєння в Бразилії

Ріо де Жанейро. — Вбивство опозиційного провінційного конґресмена 33-річного Хозе маркіза да Сілва, яке сталося минулого тижня, порушує спокій цілої держави. Це вбивство сталося в місті Арапірака в провінції Аляґоас, і воно є вже четвертим політичним вбивством в тому стейті, від коли там став губернатором Муніз Фалькао на початку минулого року. Да Сілва заявив був тут три тижні тому, що він є на „списку засуджених до смерти". Той стейт є тепер без свого законодатного органу, бо більшість конґресменів втекла до сусідньої провінції боячись стати жертвами політичного терору. Президент Бразилії Хусцеліно Кубічек сподівається, що кризу і стейті Аляґоас вдасться розв'язати без федеральної інтервенції, але в політичних колах сумніваються в тому, бо той стейт відомий із того, що там терор є засобом політичної боротьби. Опозиція домагається федерального суду над губернатором Фалькао. Опозиція обвинувачує полковника Оесто в участі в політичному терорі і закидає йому прокомуністичні симпатії.

Білий Дім розглядає плян побудови підземних протилетунських бомбосховищ

Вашингтон. — Асистент директора бюджету Роберт Е. Меріям заявив в Підкомісії Урядових Операцій в Палаті Репрезентантів, що Білий Дім розглядає великий плян побудови підземних протилетунських бомбосховищ, які мали б коштувати від 20 до 40 більйонів долярів. Покищо уряд не вносить відповідного законопроєкту в цій справі до Конґресу, частинно і тому, що той плян вимагає дуже великих коштів. На чолі цієї підкомісії стоїть демократичний конґресмен Чет Голіфілд. Вона висловлюється за те, щоб почати здійснювання цього пляну і щоб зорганізувати окремий департамент Цивільної Оборони, голова якого був би членом президентового кабінету. Та Меріям заявив, що уряд, хоч і вивчає той плян, то не може його почати здійснювати, бо великі федеральні витрати на його здійснення спричинили б інфляцію валюти. Голова Адміністрації Цивільної Оборони Вел Пітерсон вніс недавно урядовий законопроєкт до Конґресу, щоб на Цивільну Оборону уряд міг видати тільки 534 мільйони долярів і то впродовж найближчих п'ятьох років. В цьому проєкті не згадується ні словом про побудову бомбосховищ.

● **Міська Рада в Єрусалимі** прийняла резолюцію з висловленням вдячности посадникові Ню Йорку Робертові Ваґнерові за його неґативну поставу до короля Савді Арабії Савда, який недавно відвідав був ЗДА. Єрусалимський посадник Ґершон Аґрон вислав Ваґнерові телеграму з подякою і ґратуляціями. Як відомо, президент Айзенгавер і більшість американських часописів затаврували поставу посадника Ваґнера, що відмовився був вітати Савда.

Амбасадор ЗДА був 3 і 1/2 години у Нассера

Каїро. — Американський амбасадор в Єгипті, Реймонд А. Гейр, вернувшись кілька днів тому з одномісячного перебування в ЗДА, де він, м. і., брав участь в нарадах з савді - арабським королем Савдом, пішов в четвер 14 ц. м. до дому, в якому резидує єгипетський президент Гамаль Абдель Нассер і конферував із ним три і пів години. Після закінчення тієї візити не проголошено ніякого повідомлення і єгипетські та американські чинники в Каїро відмовились дати будь-які інформації. Нема сумніву — коментують часописи — що предметом наради були однаково останні пропозиції державного секретаря Доллеса щодо способу спонукання Ізраїлю, щоб той відкликав свої війська з смуги Ґази і побережжя Акаби, як теж справа взагалі плавби водами, які лежать на єгипетській території та що їх вважається інтернаціональними з уваги на їх міжнародне значення. Такими водами є Суезький канал і затока Акаби. Амбасадор Гейр мабуть давав теж вияснення щодо дійсного змісту й інтенції „доктрини Айзенгавера". Єгипетське радіо з Каїро постійно атакує цю доктрину та, в останніх днях, протиставить їй, як добро для арабського світу, останню пропозицію Шепілова. — Ізраїль ще не відповів остаточно на пропозицію Доллеса, в якій державний секретар, вимагаючи від Ізраїлю відкликання військ з смуги Ґази і побережжя Акаби, обіцяв підтримати вимогу Ізраїлю щодо вільної плавби по затоці Акаби та щодо розташування в смузі Ґази „міжнародної поліції". Гадають, що Ізраїль захоче ближчого пояснення тієї пропозиції щодо її деталів.

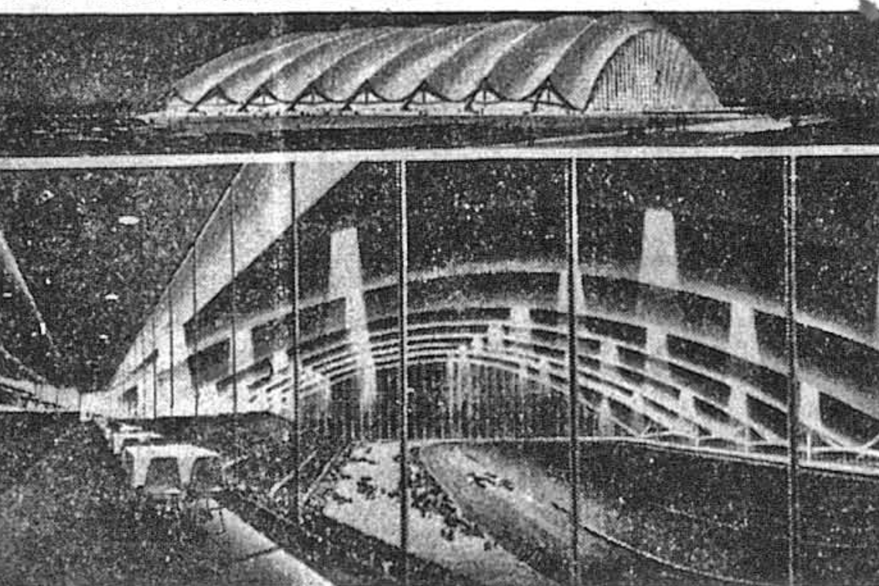
Аденауер відвідає ЗДА у травні ц.р.

Бонн. — Американський уряд запросив західньо-німецького канцлера Конрада Аденауера до Вашинґтону на пізню весну-вчасне літо ц. р. Хоч ще не устійнено докладної дати виїзду Аденауера до Америки, проте думають, що це станеться після нарад Ради НАТО, які відбудуться від 2 до 4 травня ц. р. у Бонні. Аденауер хоче персонально переговорити з керівними американськими державними мужами теперішню міжнародну ситуацію і перевірити, який їх теперішній погляд на можливості з'єдинення Німеччини. Щоб підготовитись до цих розмов, Аденауер вислав був в останніх тижнях до ЗДА військового експерта Християнсько-демократичної партії, Фріца Берендсена, та шефа пресового департаменту Фелікса фон Екгарда. Саме тепер є ще у Вашинґтоні голова закордонно-політичної комісії західньо-німецького Бундестаґу Курт Ґізінґер, а окремо переводить в Америці наради голова соціял-демократичоні партії Еріх Олленгауер. Аденауер лякається, чи Америка не схиляється дійсно до концепції „невтральної смуги", яка мала б охопити цілу Німеччину та насправді видала б Німеччину на ласку-неласку Москви. Тим часом, Аденауер, відкидаючи повторену вимогу Москви, щоб західньо-німецький уряд почав переговори про з'єдинення Німеччини безпосередньо з східньо-німецькими комуністами, обережно зазначив, що в останній ноті Булґаніна з минулої п'ятниці є „цікаві моменти".

Об'єднані Нації поділені у поглядах на справу Альжиру

Об'єднані Нації Нації. — Політична Комісія Об'єднаних Націй прийняла в минулу середу дві резолюції в справі Альжиру, обидві делікатні формою, щоб виявити симпатії для альжирців, але й не образити Франції, за конституцією якої Альжир є складовою частиною Франції. Одну резолюцію зголосили були Арґентина, Бразилія, Куба, Домініканська Республіка, Італія і Перу. Вона дуже коротка і ствердила, що Генеральна Асамблея, „вислухавши заяви Франції й інших делеґатів та перевівши дискусію над справою Альжиру, висловлює надію, що знайдеться мирна і демократична розв'язка цієї проблеми". Ця резолюція перейшла 41 голосом проти 33 при трьох, що здержались. Друга резолюція, зголошена Японією, Філіппінами і Сіямом, має трохи довший текст, згадує про чартер ОН і наприкінці стверджує: „Генеральна Асамблея висловлює надію, що Франція і нарід Альжиру, осягнуть у відповідних переговорах закінчення проливу крови й мирну розв'язку теперішніх труднощів". Ця резолюція перейшла 37 голосами проти 27, при 13, що стримались. Азійсько-африканський бльок хотів перевести резолюцію, яка доручала б генеральному секретареві ОН Гаммершилдові довести до перемир'я і виборів в Альжирі, але та резолюція, як образлива для Франції, не мала шансів успіху. Проте ні одна з двох згаданих резолюцій, також не має шансів перейти на Генеральній Асамблеї, де потрібна не звичайна більшість голосів, а дві треті приявних.

В НЮ ЙОРКУ ЗБУДУЮТЬ НАЙБІЛЬШУ КРИТУ СПОРТОВУ АРЕНУ СВІТУ

Група американських приватних підприємців звернулася до міської ради Ню Йорку з пропозицією збудувати велетенську спортову арену, що мала б охоплювати територію яких 15 бльоків і вся мала б бути під дахом. Збудування такої арени мало б коштувати 57 мільйонів долярів. Вона могла б вміщувати 150,000 глядачів і на ній могли б відбуватися в кожній порі року і за кожної погоди всі можливі роди спортових змагань, включно з лещатарськими змаганнями і кінськими перегонами. Арена ця мала б бути восьмим чудом світу.

ОН ВІДКИНУЛИ СКАРГУ МОСКВИ ПРОТИ ЗДА

Об'єднані Нації. — Головна Комісія Об'єднаних Націй відкинула у четвер 14 ц. м. 8 голосами проти 6-х скаргу СССР проти ЗДА за здогадні „аґресивні дії" Америки, які „становлять загрозу для миру і безпеки", та рішила не ставити цієї справи на денний порядок нарад Генеральної Асамблеї. ЗДА голосували „за", бо американський представник, амбасадор Генрі Кебот Ладж заявив, що ЗДА стоять на принциповому становищі — розглядати кожну скаргу проти них „без уваги на те, якою глупою чи злобною була б така скарга". Він доказував, що закиди Совєтів проти Америки щодо її „аґресивної політики" на Середньому Сході та бажання „поярмити середньо - східні народи" відповідають якраз політиці, що її веде Москва. „Доктрина Айзенгавера" — казав він — має на увазі якраз охоронити середньо - східні народи від того поярмлення, що його хоче завести там Москва, отже американська політика боронить самостійности тамошніх держав і тамошній мир, а не навпаки. Представники Туреччини й Пакістану ствердили, що американські бази на їх території встановлено за згодою тих держав і на основі власної їхньої політики, та що ті держави не потребують опіки Совєтів. Представник Англії звернув увагу совєтському представникові, щоб Москва дивилась радше на те, що вона зробила на Мадярщині, а не дорікала державам вільного світу. Репрезентант Перу порадив Москві, що коли вона дійсно змагає до миру, то хай прийме на Комісії ОН для справ роззброєння пропозиції західніх держав щодо встановлення контролі над зброєнням. З усіх членів Ради Безпеки тільки представник сателітної Чехословаччини та „невтральних" Індії і Єгипту стримались від авакування Совєтів і говорення їм правди. Ті три держави та, крім них, ЗДА, Англія і СССР голосували за поставлення совєтської скарги під розгляд Генеральної Асамблеї, — „проти" голосували Франція, Італія, Данія, Домініканська Республіка, Ель Сальватор, національний Китай, Перу і Туреччина. Совєтський представник Кузнєцов заявив після голосування, що все одно СССР „вживатиме дальших необхідних заходів, щоби протидіяти небезпеці вибуху третьої світової війни". — На тому самому засіданні Головної комісії рішено продовжити наради Генеральної Асамблеї до 23 лютого ц. р. Сподіваються, що до того часу будуть поладнані всі більші справи з передбаченого денного порядку, включно з справою відкликання ізраїльських військ з решти єгипетської території та якоюсь резолюцією у справі Кипру. Тільки одна справа напевне залишиться в „завішенні", цілком не поладнана, а то — совєтської аґресії на Мадярщині.

Англійські консерватисти програли в додаткових виборах

Лондон. — Консервативна партія, яка перебуває при владі в Англії, програла в четвер 14 ц. м. вибори в Норт Луїшгем під Лондоном, де звільнився був мандат до парляменту після смерти останнього посла відтіль, консерватиста. Консерватисти заступали ту округу в парляменті безперервно від 1948 року. В четвер вибори виграв там соціялістичний кандидат Найел МекДермот, діставши 18,516 голосів, проти консервативного кандидата Нормана Фармера, який дістав 17.406 голосів. Консерватистам пошкодила „дика" кандидатка, пані Леслі Ґрін, яка, хоч дуже консервативних поглядів, виступила самостійно і відтягнула від офіційного консервативного кандидата 1,487 голосів. В 1955 році консерватисти виграли в тій окрузі більшістю 3,236 голосів. Вибори в цій окрузі, хоч не впливають на відношення сил в англійському парляменті, мають тому поважне морально-політичне значення, що вони були перші від часу зміни уряду в Англії і приходу на становище прем'єра — Мекміллена. В найближчому часі відбудеться ще шість додаткових виборів на посольські місця, опорожнені внаслідку смерти чи резиґнації.

Еспанія заступатиме інтереси Марокко в Південній Америці

Рабат. — Марокканський султан Мохаммед V, який впродовж останніх чотирьох тижнів перебував „інкоґніто" на „відпочинковій подорожі" в Італії й Еспанії, підписав у Мадриді в минулу середу договір з еспанським урядом, за яким в колишній еспанській частині Марокко, яка з'єднана тепер разом з колишньою французькою частиною Марокко під правлінням султана, надалі обов'язуватиме в судах еспанська мова, як мова урядування. Крім цього, цей договір передбачує, що в країнах, де Марокко не має безпосередніх дипломатичних репрезентантів, як ось, напр., у південно-американських країнах, репрезентуватимуть інтереси Марокко еспанські представники. Султан Мохаммед У вже вернувся з великою парадою до столиці свого краю, Рабату. Він стрінувся був у Мадриді з савді-арабським королем Савдом, якого особисто запросив був до себе і король

У СВІТІ

● **Міністер закордонних справ Індонезії**, „тимчасово припинений в урядуванні" в грудні минулого року, стане в березні ц. р. перед судом в Якарті, обвинувачений у нелеґальному вивозі за кордон не названої, але дуже поважної суми долярів. Він буцімто дістав їх від пізніше вигнаного за корупцію віцедиректора друкарні, де друковано індонезійські гроші, і перевіз до ЗДА, коли супроводив індонезійського президента Сукарно. В Америці він передав ці гроші одному полковникові для збереження.

● **У Вюрцбурґу**, в Західній Німеччині, чотири молоді американські вояки, мабуть підпивши, зчинили бешкет: „для жарту" почали розбивати запарковані авта, а коли один прохожий німець виступив проти того, його побили. Одного з вояків засуджено на півтора року в'язниці, двох — на три місяці важких робіт кожного, а одного — на грошову кару в сумі $210.

● **В Англії** в одинадцятьох середніх округах відчуто в понеділок і вівторок легкий землетрус. В деяких околицях стіни домів дали розколини, але поза тим людських жертв і матеріяльної шкоди не було, дармащо в деяких місцевостях загрожував вибух паніки. Учені заявили, що причина цього землетрусу — якийсь обсув в середині нашої планети, за кілька миль під поверхнею.

● **Із Західньої Німеччини** вислано на Мадярщину, як дарунок для мадярських хліборобів, 5.000 тонн ячменю і 2,000 тонн вівса на засів, разом вартости пів мільйона долярів. Посвідка від комуно-мадярського уряду про здержання тієї посилки буде здепонована на конто Мадярського Червоного Хреста, який може колись, після зміни режиму на Мадярщині й відбудови її господарства, дістане частину грошей готівкою.

● **У будапештській в'язниці** сидить один з провідників мадярського повстання і військовий міністер за уряду Імре Надя, генерал Паль Малетер. Його бачив в камері ч. 124 австрійський купець Ган Петраковіц, який сидів у камері ч. 106 і тепер вернувся до Відня.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ТАКТИКА "ЛОВИ ЗЛОДІЯ"

Одною з причин, чому „московський сфінкс" давно вже перестав бути для західнього світу нерозгаданим сфінксом, є все ті самі дуже примітивні методи, що їх тримаються Совєти у своїй міжнародній політиці. До таких примітивних метод, що ними користується постійно совєтська дипломатія, належить, зокрема, метода — „лови злодія", щоб відвертати увагу світу від совєтських злодійств. В останніх місяцях Москва давала яскраві приклади такої своєї тактики. Щоб відвернути увагу від подій на Мадярщині, Москва кричала про імперіялізм і аґресію Англії, Франції й Ізраїлю. Вона промовчала вирішну заслугу З'єдинених Держав в тому, що Англія і Франція відкликали свої війська з Єгипту, і далі грала перед азійськими народами ролю єдиного їх опікуна. До тієї самої категорії совєтської політики належить, з одного боку, пропозиція З'єдиненим Державам, Англії і Франції підписати договір про „ґарантування миру" спільною політикою на Середньому Сході, а з другого — формальне оскарження проти З'єдинених Держав на терені Об'єднаних Націй у „веденні аґресивних дій, які створюють небезпеку для миру і безпеки на Середньому Сході".

В обох цих своїх останніх виступах застосовано ті самі, давні й відомі, методи совєтської політичної тактики: пропаґанду, обраховану на політично примітивні маси арабських народів і відвертання уваги членів Об'єднаних Націй від власних дій СССР на Середньому Сході в сторону здогадних, „небезпечних для миру" дій З'єдинених Держав. Безпосередньою причиною для тієї метушливо совєтської політичної офензиви було проголошення „доктрини Айзенгавера", яка заповідає перехід із пасивізму американської політики на Середньому Сході до активного спротиву тамошній комуністичній інфільтрації включно з можливістю збройного виступу проти комуністів. Очевидно, що оприлюднення такого пляну було несподіваним і непередбаченим у Москві ударом по її політиці і її цілях на Середньому Сході. І тому і Президент і Дж. Ф. Доллес заздалегідь передбачали, що Москва вживатиме всіх доступних їй засобів, щоб дискредитувати цю нову політику Айзенгавера в очах американського та мусульманських народів і по змозі не допустити, щоб „доктрина Айзенгавера" була зреалізована в політичній дійсності. Цій цілі служить і остання совєтська нота до західніх альянтів, підтримана у минулий вівторок великою промовою Шепілова на сесії Верховного Совєту, як також переданий того самого дня совєтським делеґатом Об'єднаним Націям згаданий меморандум, який домагається дебати над „загрозливою для миру і безпеки" американською акцією. ОН, відкинувши совєтську скаргу, ствердили, що вони розуміють її справжню інтенцію.

Очевидно, московські колективні диктатори самі здавали собі справу з того, що сформульована в шести точках „плятформа", що її мали б прийняти та ствердити в спеціяльному договорі чотири великодержави для своєї спільної політики на Середньому Сході — це блеф, на гачок якого не візьмуться західні держави. Бо який відповідальний західній державний муж повірив би в серйозність совєтського приречення „розв'язувати всі спірні проблеми виключно мирним шляхом", або не втручатись у внутрішні справи країн Середнього Сходу та пошанувати їхню територіяльну непорушність"?! Так само большевики заздалегідь знали, що для Заходу несприйнятлива большевицька вимога, щоб ЗДА й Англія виреклися своїх військових баз у Північній Африці, на Кипрі й у Південній Арабії взаміну за... совєтську словесну обіцянку. Коли фахівці нараховують щось коло 50 „урочистих" совєтських обіцянок в окремих міжнародних договорах, що їх вони подерли й цинічно потоптали, то як можна підписувати з ними ще один договір, який у практиці послабив би західню оборонну силу та автоматично збільшив шанси совєтської перемоги?! Коли б Москва бодай трішки допускала була, що совєтська нота спонукає Америку до переговорів на базі отих „шести принципів", вона не зголошувала б в ОН одночасно лайливої скарги проти Америки.

Совєтська метушливість доказує, що шанси міжнародного комунізму та його московського керівника і промотора — погіршились. Пропозиція Молотова про скликання нової конференції „на вершинах", потім про з'їзд чотирьох міністрів закордонних справ у зв'язку з нарадами Підкомісії ОН в справах роззброєння у Лондоні, врешті тепер про конференцію чотирьох великих держав у справі Середнього Сходу, — всі ці пропозиції мають на цілі вивести СССР із стану тієї фактичної міжнародної ізоляції, в якій опинився він після своєї інтервенції на Мадярщині. Якби й не було інших доказів на правильність „доктрини Айзенгавера", як лише оця остання совєтська нота та оця остання совєтська скарга перед ОН проти ЗДА — то й цього було б досить, щоб схвалити ініціятиву Президента і його політику, яка має на цілі усунути совєтські впливи на Середньому Сході.

АТОМ ДЛЯ МИРУ

Зовсім так, як співаємо в нашій пісні — „тихесенько, без гомону", іде вже другий рік муравлина праця над новою „атомовою кузнею", цим разом для мирних цілей. Тим єдиним експериментальним пунктом у ЗДА є мала оселя, досі ніде не замаркована на географічних чи туристичних мапах нашого краю. Тим укритим для людського ока „Вифлеємом" є Шипінґпорт над рікою Огайо, за 27 миль на північ від Питсбурґу, а зовсім недалеко від нашого активного осередку — Ембриджу.

Ще тому три роки була це чудова, непорочна поляна над широким, мутним руслом ріки Огайо, обведена з трьох сторін молодим, густим лісом. А тепер очі не тільки цілої Америки, але й усього світу стежать за тим, що новітня наука там творить, не для знищення світу чи сіяння постраху для ворога — а для знайдення майбутніх джерел енергії. Нема місяця, а то й тижня, щоб ці „глухі" сторони Питсбурщини не відвідувала делеґація знавців атомової справи майже з усіх кінців вільного світу.

Як подає місцевий щоденник в Ембриджі, у цих днях відвідала цю будову атомового реактора (для мирних цілей) делеґація атомових знавців із Франції (директор французьких державних залізниць), із Західньої Німеччини (довірена особа прем'єра Аденауера в питаннях електричної енергії) та з Італії (президент наукового інституту з ділянки атомознавства). Як подає у заголовку на першій сторінці цей щоденник — „Три мудреці із Заходу" прибули в ці сторони шукати зірки майбутнього щастя й добробуту для людського роду...

Атомова виробня для мирних цілей у Шипінґпорті, як сказано, є першою на цілу Америку такого роду „фабрикою електричного струму". Будову її два роки тому започаткував президент Айзенгавер, потиснувши електричний „двигун" з віддалі, зі свого бюра у Вашинґтоні. Від того часу півтори тисячі робітників риють там землю найновішими машинами, бо майже вся будова цього реактора буде влаштована глибоко у землі, щось понад 60 стіп. Цього року, мабуть, закінчать монтаж колосальних реакторів, перших у світі машин до розколювання атома — для дому... Найголовніші частини цієї дорогої і секретної машинерії закриті штудерними покривалами, так, що мало хто їх побачить, аж поки „навіки" не вмонтують їх у глибокі ложиська із заліза й бетону. Деякі „частини" цього новітнього Атласа важать по 600 і більше фунтів, а шруби до них — по 50 фунтів.

Коли наприкінці цього року піде в рух ця перша експериментальна „фабрика атомової енергії", вона матиме силу зовсім скромненьку, ледве мале місто зможе освітити й дати йому необхідну енергію. Лише тисячу кіловатів даватиме ця станція. Але значення її не в цьому. Тільки в далекому майбутньому зможе вона виправдати грубі мільйони, вложені в неї. У ЗДА і в Европі заложища вугілля вичерпуються, олива теж дорога, тому важка індустрія Америки і світу вже від тепер продукує способи, як здобути майбутнім поколінням електричну енергію, що її потребує людина так само, як потребує повітря, води і хліба. Малий осередок у Шипінґпорті пильно обсервуватимуть знавці і продуценти енергії у всьому світі, і тому він є джерелом нових надій для світу вже й тепер, у стадії свого викінчення.

(ч)

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ

Лондон. — Цими днями довелося вислухати доповідь посла до англійського парляменту И. Мікарда, який недавно вернувся з подорожі по комуністичному Китаю. Мікардо не знає китайської мови і користався допомогою товмачів, коли об'їздив китайські міста й села. Тому не можна з певністю сказати, наскільки правдиво перекладали товмачі розмови Мікарда з китайцями. Поза тим, однак, деякі спостереження англійського мандрівника цікаві.

Мікардо каже, що Китай не можна міряти европейською мірою. Звичайно, китайці — комуністи залюбки цитують Маркса і прибирають свою політику в західню фразеологію. Але, — думає Мікардо, — це зовнішність. Китайські комуністи також пильно вивчають твори рідного філософа Конфуція і знаходять там для себе дороговкази для практичного життя. Китайці зовсім не почувають себе народом меншовартним. Навпаки, навіть крізь чемний стиль товмачів Мікардо відчув, що китайці уважають свою цивілізацію за вищу від західньоевропейської та американської. Щождо Росії, то цю країну китайці трактують, як варварську, і від неї позичають тільки технічні знання та матеріяльну допомогу. Мікардо поставив парадоксальне твердження: різниця між суспільним ладом Китаю і СССР значно більша, як між СССР і Заходом.

Мікардо ствердив, що в Китаї велику ролю в господарстві грає приватне підприємство. Китайські комуністи вважають, що приватний сектор допомагає державним підприємствам уникнути різних помилок.

Як ставляться китайські комуністи до СССР? Вони кажуть, що СССР їм дуже корисний тим, що китайці можуть учитися на помилках, зроблених Москвою.

Китай уважає за свого найбільшого суперника в Азії — Індію. Індія теж веде політику індустріялізації, але іншими методами. Окрім того, Індія стоїть на засадах демократії, коли Китай має диктаторське правління.

Китайські комуністи не приховують своїх надій на те, що в другій половині 20-го століття провід у світі буде належати їм, народові найчисленнішому (600 мільйонів). На кожнім кроці Мікардо чув у Китаї вирази надії на „великість Китаю". Оголосивши мух, щурів і горобців за „ворогів народу", яких треба знищити, компартія веде пропаґанду „за ліквідацію цих ворогів з позиції ‚великости' ":

„Коли хочеш, щоб Китай став великий, то твоя повинність — нищити мух, горобців і т. д."

Мікардо вважає, що китайські комуністи не збираються вести війни з сусідами, що їм потрібний мир для розвитку промисловости. Але що буде, коли Китай опанує модерну техніку і забажає мати для себе більше „місця під сонцем"?

На це питання п. Мікардо не міг дати задовільної відповіді.

П. А.

Осип Бойдуник

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ УНРАДИ І КОНСОЛІДАЦІЯ

Мюнхен. — Проблема об'єднання всіх сил у змаганнях за права і вольності народу є такою давньою, як самі ті змагання. Відома вона нам з княжої доби і гетьманської епохи, так, як і з найновішої доби по останні дні. Цим питанням займаються і турбуються сьогодні вже не лише політики та політичні середовища, але й ціла українська громадськість, і то не лише на еміґрації, але й у Краю, включно з в'язнями на Колимі чи інших караґандах, а тим самим турбується весь український нарід. І не диво, кожний бо свідомий того, що „в єдності сила народу", і що об'єднаними силами можна більше осягнути, як вроздріб і що консолідація, байдуже на форму, дає більшу запоруку на успішне завершення визвольних змагань, як боротьба, хоч би й найжертвенніша, але одинцем. І було б направду невибачним гріхом і промахом, щоб не сказати різкіше, якщо б ми не вичерпали всіх можливих заходів для завершення консолідації.

Всі українські політичні середовища і поодинокі політики заявляють, що вони готові на якнайдалі йдучі компроміси і навіть жертви для осягнення консолідації і що в тому напрямі вони роблять наполегливі заходи. Але при тому характеристично і дивно, що коли приходиться конкретизувати це питання і заходи, то десь зникає ця готовість і на „компроміси" і на „жертви".

В останніх двох роках зовнішні і внутрішні обставини складаються так, що питання консолідації чи її завершення заактуалізувалося і про неї заговорила майже вся українська преса на еміґрації, по обох боках океану. Заговорили про неї й деякі політичні середовища, ставлячи конкретні пропозиції. Було це питання й предметом розгляду і рішення ПАУК на її жовтневій конференції в Торонто у 1955 році. Вслід за тим, як уже відомо, президент УНР д-р Степан Витвицький 23 січня 1957 р. відбув розмови з представниками ОУН(р), ОУН(з), СГД і УРДП (група „Вперед"). І всі ті заходи й розмови, як і попередні, зостаються безуспішними. І здається, що українська консолідація залишається недосяжним ідеалом, за який можемо лише молитися і про нього писати. А впарі з тим і вслід за тим терпить на тому українська справа! Терпить в цілому й кожна ділянка окремо. Терпить, зокрема, в сьогоднішній так внутрішній, як і зовнішній ситуації більше, як колинебудь.

Уявімо собі на хвилину, що було б, якби розрухи в Польщі чи повстання на Мадярщині поширились на Україну, чи взагалі в Україні прийшло до такого самого повстання? Як ми, українська еміґрація з нашою „політикою", тоді поступили б?! Або уявімо собі, що в міжнародній політиці відбудеться таке перешикування, що могутні поділять світ на різні „сфери впливів", зроблять в Европі, а може й десь інде, якусь „невтральну смугу", замиряться і почнуть спокійно „коекзистувати" з СССР, нашим ворогом і окупантом. Що і як мала б на такий випадок, — а він не є виключений, але правдоподібний, — робити українська еміґрація? Що і як треба б тоді робити з визвольними змаганнями і політикою? Чи маємо на це відповідь? Або уявімо собі найсприятливішу для нас ситуацію — „завтра похід в Україну"! Приходимо в Україну вроздріб? Повторимо 1917-20 і 1941-44 роки? Ось такі й подібні думки та проблеми рояться, коли вглибимось в сьогоднішню нашу внутрішню і міжнародну ситуацію. І мимохіть настирливо насувається питання: хто ж винен? І кожний на свій лад шукає винуватця. А чи не краще було б поставити питання: а хто не винен? І якщо б ми поставили питання в цій площині і совісно та основно його проаналізували, то, може, тоді виявилося б, що всі, в якійсь мірі, винні. В меншій чи більшій мірі — але винні всі. І такий іспит совісти треба робити і витягнути з нього належні висновки сьогодні напередодні IV сесії Української Національної Ради. Хай би ця сесія не була лише формальною імпрезою, з'їздом людей, які зібрались, поговорили і роз'їхались, лише хай би вона була дійсно українським „парляментом", на якому спільно розглянеться ситуацію і проблеми так внутрішнього, як і міжнародного порядку, і спільно намітиться дальші напрямні наших визвольних змагань і визвольної політики та дипломатичної акції, щоб їх згодом спільно додержуватись і реалізувати. Хай би ця сесія була зворотним пунктом до кращого в нашій незавидній ситуації, в якій находимось. Тоді і лише тоді зможемо сказати, що сесія виконала свої завдання, і тоді зможемо поставити й вимоги до українського громадянства, щоб воно виконувало свої обов'язки у відношенні до свого політичного центру. Призадумаймось тепер і глибше проаналізуймо перебіг і висновки згаданих вгорі розмов президента УНР з представниками тих чотирьох угруповань, як вони подані в Бюлетені УІБ ч. 3 з 30 січня ц. р. і в „Українському Самостійнику" ч. 7 з 10 лютого ц. р.

Представники ОУН(р), чи як там сказано ЗЧ ОУН, заявили готовість „повернутися до УНРади, коли її теперішній статут, побудований на паритетному заступництві політичних партій, буде змінений і враховуватиме силові відношення та впливи політичних організацій серед українського громадянства на еміґрації, виявлені шляхом загальних виборів". Як одну з дальших передумов свого повороту до УНРади, ЗЧ ОУН ставлять домагання, щоб ДЦ УНР та його Виконавчий Орган зреклися дотеперішньої політики в закордонній ділянці й провадили її на основі наново визначених засад.

Представники ОУН(з) заявили готовість „вступити до УНРади (як сказано в „Укр. Сам."), коли б вона: а) зревідувала свою політику щодо АКВБ; б) тимчасово вилучила з ДЦ ті параграфи свого статуту, в яких говориться, що вона є передпарляментом, а її Виконавчий Орган — урядом. При тому було наголошено, що колись, у зміненій політичній ситуації, УНРада і її Виконавчий Орган могли б „знову виступити в тій юридичній формі, яку вони мають тепер".

Представники СГД (гетьманців) заявили, що СГД „міг би приступити до консолідації українських політичних сил в УНРаді, якби її статут не визначав форми української державности, себто в тім статуті не мало б бути згадки про УНР, а говорилося про Українську Державу. Для ведення дальших переговорів у справі консолідації представники СГД запропонували скласти комісію, до якої мали б увійти представники УНРади і СГД.

Про представника четвертої партії, тобто УРДП (групи „Вперед"), не приходиться говорити, бо він зразу ж заявив, що „його партія не має наміру повертатися до УНРади з причини принципового характеру".

На те все УІБ у своєму згаданому Бюлетені робить такий висновок: „З наведеного повідомлення випливає, що згадані організації в цей час ще не готові прийняти пропозицію відповідальних чинників УНР в справі консолідації українських політичних сил в межах УНРади, як складника ДЦ УНР".

Розгляньмо по черзі ті „вимоги" і „висновки".

Ми далекі від того, щоб задовольнятися „паритетом". Але смісмо пригадати, що саме ОУН(р) в 1948 р., всупереч вимозі ОУН, виразно погодилась на „паритет". Подруге, треба ствердити, що під сучасну пору в УНРаді „паритету" вже не існує. Від нього відступлено ще в 1949 році на II сесії УНРади, а так само й на III сесії в 1954 році. Отже, питання „паритету" є дискусійне. А потреге — невже ж „паритет" чи „непаритет" може бути арґументом для неповороту до УНРади, та ще й тоді, коли в 1948 р. на „паритет" дано згоду? Щождо вимог політичного характеру, то треба собі усвідомити, що „політика в закордонній ділянці", яку веде УНРада і з якою не все можна погодитися, не є непорушною. Її можна, в міру доцільности і потреби, міняти відповідно до користей для українських визвольних змагань і міжнародної ситуації, так, як то вже нераз бувало в українській визвольній політиці і як взагалі є в політиці інших народів. І це питання ніяк не може стояти на перешкоді до консолідації. Інша річ, що деякі партії в УНРаді нерадо міняли б політику. Але це ніяк не значить, що поглядів тих партій не можна б

(Закінчення на стор. 3-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАУКОВІ ПАТРОНАТИ

Нав'язуючи до допису в ч. 17-му „Свободи" п. н. „Гаслова частина ЕУ" та доповнення до нього п. Величка з Лорейн („Свобода" ч. 24) додам оце від себе:

Як Лорейн — Огайо в тіні Клівленду — так Ст. Кетеринс, Онт. під Торонтом. І в Ст. Кетеринс за останні два роки зібрано й вислано до Сарселю від 180-ти жертводавців, зорганізованих в місцевім Гром. Комітеті Опіки над Українським Науковим Осередком НТШ в Сарселі — 2.000 дол.

Ми повинні і хочемо бути в тіні — ми того навіть домагаємося від наших метрополій. Бо у них знаходяться компетентні чинники чи то з рації наукового стажу, чи становища в українськім зорганізованім житті. Їх обов'язком було очолити справи фінансового забезпечення наших, загальнонаціональних установ, як Сарсельський Науковий Осередок НТШ, УВУ, ІЗН, КоДУС. Але, чи зробили вони це?

Українці в Лорейн і Ст. Кетеринс — може ще і в інших малих місцевостях самочинно, часом ще й із колодами від „компетентних чинників", беруться до роботи понад їхні сили, щоб змити з себе ту пляму байдужности супроти наукових установ. Та хоч як багато доброї волі у них не було б — тої плями і так змити не зможуть — бо ж вони лише малесенька частина великої української поцейбічної громади.

Всі українські громади — кожна, і найменша, мусять стати спільно під проводом Ню Йорку, Клівленду, Торонта, щоб уможливити працювати науково для української справи тим, що вміють і хочуть і віддали себе всеціло цьому ділу. Мусимо усвідомити собі те, що або ми перестанемо розумувати: 1) Наука коштовна річ, 2) Українська громада не має на це гроша, 3) Хай і решта науковців іде в сліди тих перших, що пішли „клінувати", а як ні, хай гине з голоду над науковими манускриптами", — або ми не гідні бути народом. А коли ми маємо претенсії ним бути, то мусимо виконувати обов'язки, які до нас належать. Або — або.

Того домагається — має право домагатися — від Ню Йорку, Клівленду, Шикаґа, Торонта, Филаделфії, Вінніпеґу і т. д. напередодні приїзду до нас проф. Кубійовича і д-ра Фіґоля — Лорейн — Огайо і Ст. Кетеринс — Онт.

Скарбник Гром. Комітету Опіки над Науковим Осередком НТШ в Сарсель
Т. Руденський
в Ст. Кетеринс, Онт.

ДЖЕРЕЛО

Чи приснилось, чи привиділось,
Чи було, чи не було?..
З-між трави під кленом вибилось
Дзюркотливе джерело.

Там, де небо в нім відбилося
І хмаринки поплили,
Двоє спраглих нахилилося
І пили... пили... пили...

Од води, що пахне квітами,
Захмеліла голова,
І вітрець зітхнув між вітами,
Сколихнулася трава.

Чи приснилось, чи привиділось,
Чи було, чи не було?..
Не зміліло, не поглибилось
Дзюркотливе джерело.

Тільки сльози-роси згублено
По стежині, по слідах,
Недопито, недолюблено,
Скаламучена вода.

ТАМАРА КОЛОМІЄЦЬ

Д-р М. Дудра

З ЛОНДОНУ ДО КАПРІ

(З відвідин Европи)

(6)

Точно о дванадцятій годині відхиляється входова завіса і до Тронової Залі вносять на лектиці Святішого Отця. З грудей публіки виривається могутнє „віва Папа", яке не вгаває аж поки Папа не засяде на троні. Задні ряди натискають на тих щасливих, які зайняли місця вздовж проходу, бо кожний хоче принаймні краще побачити Святішого Отця, коли вже не торкнутись Його ряси, або бодай лектики. Папа усміхається, простягає до всіх руки, дотикає головки малих дітей і руки кожного, кого тільки може досягнути. Також дотикається він вервиць, хрестиків та інших предметів, які народ простягає до нього. Ось там німець, кулявий на одну ногу, знеможений та облитий потом, бо прийшов сюди аж о 9-ій годині ранку, простягає до Святішого Отця цілу в'язанку вервиць. А ось коло нас одна молода американка простягає руки, щоб Він поблагословив її вервиці та хрестики, якими вона обділить не тільки всю свою рідню, але й приятелів та знайомих. Досягнувши свого, вона плаче зі зворушення, як мала дитина. Нарешті лектика Папи зближається й до нас і ми простягаємо до нього „піюску",*) яку два дні тому набули у папського кравця. Папа всміхається, бере її від нас, кладе на свою голову і потім віддає нам. Наша мрія сповнена. Чи могли ми мати кращу пам'ятку з Риму?

*) біла шапочка, яку Папа носить на голові.

Лектика зближається до кінця довгої залі. Папа виходить з неї і сідає на троні. Побіч нього два монсіньйори, ватиканський шеф протоколу та особистий папський асистент. Святіший Отець починає виголошувати привітальні промови по черзі в італійській, французькій, англійській, еспанській та німецькій мовах. Говорить надзвичайно красномовно, з надхненням, з чудовою модуляцією і дикцією. Його голос сильний, дзвінкий і чистий. Його вимова у французькій, еспанській та німецькій мовах бездоганна; слабшою є тільки англійська вимова.

Офіційні промови тривають яких 15 хвилин. Потім Папа сходить з трону і підходить до поодиноких груп, що стоять спереду. Перекидається з ними короткими словами, з деякими навіть фотографується і знову сідає на лектику, на якій виносять його поволі зі залі під захоплені оклики вірних.

По авдієнції наш товариш, о. д-р Милянич, якого ми є гістьми, бере нас на дуже цікаву прогулянку до катакомб св. Каліста, що знаходяться на периферії Риму, при славній „Вія Апія". Цікавою була ця прогулянка не тільки тому, що катакомби св. Каліста належать до одних з найбільших і найкращих в Римі, але й тому, що зустріли ми там між отцями селезіянами, під управою яких знаходяться катакомби, двох українців, о. Гайдуківського та п. Ортинського, сина знаного на Лемківщині священика і теперішнього брата в чині Отців Селезіян, який перебуває тут вже 18 років, а сьогодні стоїть на чолі ділової управи катакомб. Брат Ортинський володіє кількома світовими мовами, не кажучи вже про мови слов'янські, і роками опроваджує групи різних національностей по „своїх" катакомбах, але мабуть ніколи перед тим не говорив він про них з таким замилуванням як цим разом, коли опроваджував свого земляка та ще й походженням з Лемківщини. За короткий час ми довідались з його фахового викладу дуже багато про катакомби. Між іншим, катакомби — це не місця, де первісні християни хоронились від переслідувань чи збирались на тайні Богослуження, як це ще донедавна загально вважалося, а підземні цвинтарі, які простягаються на цілі кілометри крутими тунелями і в яких приміщені, на кількох поверхах, одні над одними гроби.

Очевидно не забули ми відвідати і колеґії св. Йосафата, де виховуються українські питомці. Ця колеґія, як і деякі інші колеґії поодиноких народів, завдячує своє існування попередньому Папі Пієві XI, який багато піклувався наукою та присвятив багато труду розбудові понтифікальних колеґій та інститутів. Українська колеґія приміщена на горбі Дженікольо, де знаходиться також велика, модерна Американська колеґія та Понтифікальний Інститут Богословських Студій „Пропаґанда де Фіде", куди більшість наших питомців саме й ходить на виклади. Саме на перший день Різдва відбувалась в каплиці колеґії св. Йосафата урочиста Архиєрейська Служба Божа, під час якої архиєпископ Бучко рукоположив у священичий стан одного з питомців та уділив перших свячень цілій групі інших питомців.

На третій день Свят зголосились ми у секретаря їх Екселенції, о. д-ра Хоми, у ректора колеґії, о. д-ра Назарка і врешті у самого Преосвященного. Екселенція вітає нас надзвичайно мило та щиро. Розпитує про різні справи, ділиться деякими споминами з побуту в Америці, жартує. Він вірить, що саме тепер назрівають на Сході Европи події, які дозволять йому, Архипастиреві-Скитальцеві, склонити ще свою голову на Рідній Землі.

Дуже цікавий новорічний звичай, питомий мабуть тільки італійцям, мають римляни. Коли надходить дванадцята година, тоді тут зчиняється така страшна „канонада", якої ми ніколи в житті не чули навіть на „Форт оф Джулай", при чому римляни викидають через вікна всякі старі речі, включно з розбитими горшками, старими ваннами тощо. Під таким обстрілом з „моздирів" і з вікон кам'яниць ніхто не важиться виходити надвір, а ранком управа міста має справжню мороку, щоб привести вулиці до порядку. Римляни запивають Новий Рік шампаном і взагалі святкують його дуже гучно. Ми мусіли випити не тільки те, що самі замовили, але ще й фляшку, яку поставив на наш стіл власник льокалю, „щоб йому добре велося в Новому Році". За вином забули ми, що в цей момент, згідно з традицією, скакав з мосту Кавур у холодну воду Тибру 58-річний бельґієць, який робив це вже 41-ий раз в своєму житті.

7. Будні Риму

Вічне Місто це властиво три різні Рими: Рим-Апостольська Столиця, про яку ми вже загально згадали, Рим, як рештки слави староримської імперії, і сучасний, буденний Рим з його світлими і темними сторінками. Схопити ці три, доволі контрастуючі, аспекти Вічного Міста в короткому репортажі не легко.

Римляни говорять, що в Римі „ніколи нічого не нищили, а тільки засипали старе землею і на тому місці будували нове". Та в останніх часах, зокрема за Муссоліні, почався процес відгребування історичної старовини, який наявно нагадує римлянам їх славну минувшину. Цей процес продовжується ще й сьогодні, а наслідок цього, між іншим, такий, що у властивому Римі доволі тяжко будувати тепер щонебудь нове, бо тут на кожному кроці трапляється якась історична пам'ятка, яка мусить бути збережена для прийдешніх поколінь.

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ УНРАДИ І КОНСОЛІДАЦІЯ

(Закінчення зі сторони 2-ої)

змінити при відповідних умовинах. Тим самим і це питання дискусійне, і на цю тему вказана основна виміна думок.

Коли ж річ іде про вимоги ОУН(з), то в питанні зовнішньої політики — байдуже на якому форумі і у відношенні до кого, а в тому й до АКВБ, — то розв'язка того питання, потрібна тут для завершення консолідації, щойно подана при обговоренні аналогічної вимоги представників ОУН(р). „Ревізія політики" може і мусить бути переведена, якщо того вимагає добро справи. У цьому не може бути ніяких сумнівів, і це не може стояти на перешкоді вступу до УНРади. Навпаки, це повинно наказувати такий вступ. Складнішою здавалося б, але лише здавалося б, є друга вимога ОУН(з), а саме, щоб УНРада виступала і діяла самостійно і окремо від Уряду УНР, чи щоб її Виконавчий Орган не виступав як уряд УНР. Всім загально відомо, що на міжнародному форумі, формально і офіційно виступає Українська Національна Рада чи її Виконавчий Орган, а не уряд УНР. І це є згідне з постановою Президії УНРади з дня 2 грудня 1948 року, яку затвердила II сесія УНРади на своєму пленарному засіданні 25 червня 1949 р. І ця постанова є майже дослівно тотожна з вимогою ОУН(з), коли йде про істотний бік справи в тому питанні, включно з додатком на майбутнє. Отже ж і це питання, при добрій волі, може бути задовільно поладнане, не порушуючи традицій і тяглости державного будівництва з 1917/20 років і без заперечення існування уряду УНР, як останнього уряду суверенної Української Держави. Залишитись може дискусійним лише питання, як цей стан оформити так, щоб дотичні статті Тимчасового Закону відповідали практичній дійсності. І в тому питанні можна і треба знайти вихід. Бо ж не може буква закону, яка, хоч має велике моральне і політичне значення, але тепер не має практичного застосування, а тим самим є лише теоретичною, стояти на перешкоді життьовим практичним вимогам, зокрема завершенню консолідації, яка для успішного завершення визвольних змагань не менше важлива, як державницькі традиції. І це повинні взяти до уваги не лише ті, які ставлять вимоги, але й ті, які кажуть чи пишуть, що „тамті" „ще не готові". І це мали на увазі ті, які схвалювали постанови дня 2 грудня 1948 р., і ті, які ті постанови затверджували дня 25 червня 1949 р. Щоб оминути всякі непорозуміння, мусимо ще раз підкреслити, що тут іде не про зірвання з традиціями державного будівництва, чи заперечення уряду УНР, а лише про тимчасове практичне розв'язання цього питання, з користю для української визвольної справи, а в тому й консолідації. І в цьому питанні необхідна виміна думок усіх, так тих, що належать тепер, як і тих що не належать, але не відмовляться повернутись, чи приступити до УНРади.

Розв'язка цього питання розв'язала б і вимогу СГД. Треба розуміти, що представники СГД мають на увазі майбутні „форми української державности", бо ж минуле, і то „наймолодше" минуле, яким була суверенна Українська Народна Республіка, не можна ані заперечити, ані промовчати, лише, навпаки, треба до нього нав'язувати. Це далеко не значить, що нав'язання до тяглости державного будівництва і традицій УНР визначає майбутній устрій Української Держави. І це питання мали на увазі ті, що складали і схвалювали „Тимчасовий Закон про реорганізацію Українського Державного Центру". І тому для оминення яких би то не було непорозумінь в тому питанні і перешкод вступу всім українцям, без різниці ідеологічно-політичних різниць, до УНРади, в Тимчасовому Законі є „стаття 2", в якій сказано: „Українська Національна Рада виконує функції тимчасового народного законодатного представництва аж до скликання на звільненій від окупації українській національній державній території Установчих Зборів, вибраних на основі загального, рівного, безпосереднього, пропорційного і таємного голосування, які встановлять основний закон про устрій Української Держави".

Отже, як з того бачимо, Тимчасовий Закон, хоч нав'язує до традицій останнього уряду суверенної УНР, все ж таки не перерішує питання устрою на майбутнє, тільки залишає це народові до вирішення. Тим самим так республіканці, як і монархісти мають можливості вступати до УНРади і тут спільно співпрацювати та змагатись за привернення суверенности Українській Державі, в якій будуть мати однакові шанси в народі реалізувати свої ідеології. І тому з того боку для СГД не може бути жадних перешкод для вступу в УНРаду.

Реасумуючи сказане, сміємо твердити, що завершення консолідації можливе і необхідне, не лише з уваги на міжнародну ситуацію, але й на ситуацію нашу внутрішню, щоб змобілізувати всі наші сили, зокрема сили свіжі, нові, молоді, щоб на сьогодні спільно продовжувати визвольні змагання, а згодом, може вже в найближчому часі, було кому передати чи перебрати традиції і традиційні прапори і нести їх аж до остаточної перемоги. Чи не час на цим подумати? Тому треба якнайскорше занехаяти взаємні упередження і не замикатися у власних „ґеттах", включно з „соціялістично - демократичним", вважаючи себе одинокими пересмниками визвольних традицій 1917/20 років і тяглости УНР, а мати на увазі майбутнє і, як цього вимагає народовладність відбути наради всіх українських самостійницьких політичних сил, щоб спільно й основно проаналізувати ситуацію та перспективи на майбутнє, а впарі з цим основно обмінятися думками над потребою і можливостями консолідації чи її завершення. І це треба відбути перед IV сесією УНРади, щоб, коли зайде потреба, IV сесія могла схвалити відповідні доповнення до Тимчасового Закону чи постанови. І це повинно бути, якщо не найважливішим, то одним з найважливіших питань морально-політичного порядку в підготові і відбутті IV сесії УНРади. Інакше не то, що не завершимо консолідації, але наразимо на небезпеку й ту, яка тепер існує.

Господарські Вісті

ПРОДАЛИ СІРНИКІВ „ДАЙЕМОНД" НА СУМУ 133 МІЛЬЙОНІВ

Компанія „Дайемонд Меч" повідомляє, що в 1956 році вона продала сірників на суму 133,716,000 долярів. З того чистого прибутку було 8,94,000 долярів. Та хоч скількість проданих сірників збільшилася на 3.79 відсотка, то чистий прибуток зменшився в порівнянні з 1955-им роком, коли він становив 9,108,000 долярів.

СВІТОВИЙ БАНК МАВ ПРИБУТКІВ НА $17,994,105

Міжнародний Банк Відбудови і Розвитку, який коротко називають Світовим Банком, мав в попередньому році 17,994,105 долярів, а в році 1955-ому — 13,6680,689 долярів. Загальний прибуток становив 35,086,574 доляри, а витрати виносили 17,092,469 долярів. Впродовж шістьох останніх місяців 1956 року банк уділив 13 позичок на суму 257,700,000 долярів. Від початку свого існування банк дав 163 позички на суму 2,977,800,000 долярів. До того банку належать 60 держав, він був заснований в 1946 році для відбудови знищеного війною світу.

В АНГЛІЇ ЗМЕНШИЛИСЯ РЕЗЕРВИ ЗОЛОТА І ДОЛЯРІВ

З Лондону повідомляють, що англійські резерви золота й долярів зменшилися в січні цього року на 49 мільйонів долярів. Міністер скарбу заявляє, що англійські резерви виносять тепер тільки 2,084,000,000 долярів, тільки на 84 мільйони долярів більше від того мінімуму, який потрібний для витримання вартости англійського фунта. В грудні 1956 року резерви англійського банку збільшилися були на 168 мільйонів долярів внаслідок американської допомоги та відкладення плачення відсотків від американської позички. Англія, як банкір всієї штерлінґової арени, потребує долярів і золота на фінансування торгівлі з країнами долярового бльоку.

ДО 1975 РОКУ ЦІНИ ПОДВОЮТЬСЯ

Крайове Товариство Продуцентів остерігає, що впродовж найближчих 18-х років, це значить до 1975-го року, ціни на товари в два рази збільшаться, якщо і надалі інфляційна тенденція триватиме в теперішньому темпі, це значить зростатимуть по 4 відсотки річно. Якщо б інфляція припинилася б, то вартість доляра не зменшувалася б так раптово, як це тепер дістьс.я. Продуценти твердять, що прибутки підприємств не йдуть впарі зі збільшенням заробітних платень. Підприємці і промисловці домагаються: 1. Заборони примусового членства в робітничих спілках. 2. Припинення всякого насильства юнійних провідників над робітниками, які не хочуть страйкувати. 3. Заборони видавати юнійні фонди на політичні цілі. Та робітничі економісти заявляють, що збільшування цін на товари не є спричинене ростом заробітних платень, тільки захланністю підприємців.

Участь українців у творенні Американського Музею Імміґрації

ПОВІДОМЛЕННЯ

Український Діловий Комітет для Американського Музею Імміґрації повідомляє, що перший етап підготовної праці для участи української спільноти в З'єдинених Державах Америки у творенні й розбудові Американського Музею Імміґрації — вже закінчений.

Відділам Українського Конґресового Комітету Америки вислано прохання провести відповідну акцію на місцях і вказівки, як цю акцію провести. Крім цього вислано відповідний інформаційний матеріял — в мовах українській та англійській.

Серед української спільноти в З'єдинених Державах Америки буде роздано 60,000 листів з відповідним інформаційним матеріялом.

Український Діловий Комітет прохає в цих листах внести відповідну, навіть і дуже скромну пожертву на Фонд А. М. І. Таким шляхом має бути підкреслена участь українців у творенні й розбудові цього Музею. Активна українська участь буде ґарантією, що в Музеї буде окремий Український Відділ. В Українському Відділі Американського Музею Імміґрації має бути зібрана й збережена для історії в експонатах, діяграмах, виданнях і документах участь українців у формуванні й розбудові окремих ділянок американського життя.

Вступаючи в другий етап нашої співпраці в творенні Музею, звертаємося з проханням до Відділів Українського Конґресового Комітету Америки, щоб впродовж місяця лютого роздали українським громадянам своєї місцевости й свого району діяння отримані від нас листи з інформаційним матеріялом. Звертаємося з закликом до нашої патріотичної й жертвенної спільноти, щоб відгукнулася на цю важливу українську акцію. Кличемо усіх, щоб своїми пожертвами причинилися до розгорнення праці, що її заплянована з українського боку в рямках творення Українського Відділу при Американському Музеї Імміґрації.

Просимо Відділи поінформувати громадян про цю важливу акцію, а всіх українців просимо присвятити поважну увагу тому, що в цьому відношенні будуть робити Відділи на місцях та, що будуть проголошувати в своїх висиланнях Української Радіопрограми в терені.

Хто не отримав би нашого листа з інформаціями, повинен звернутися до відповідного Відділу УККА, або написати до Українського Ділового Комітету для А. М. І. на адресу:

UKRAINIAN WORKING COMMITTEE FOR THE AMERICAN MUSEUM OF IMMIGRATION
302 West 13 Street,
New York 14, N. Y.

Ню Йорк, 24 січня 1957.

За Український Діловий Комітет для Американського Музею Імміґрації:
Володимир Джус, (—) голова;
Юліян Ревай, (—) секретар.

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Англії

Українці в Аштоні набули власний будинок

Громадське життя українців в Аштоні коло Манчестеру почалося із часу заснування Відділу Союзу Українців у В. Британії вкінці 1951 року. Згодом постають Осередок СУМ'у, Відділ ОбВУА, а ще пізніше гурток ОУЖ, українська суботня школа, яка існує вже близько три роки.

В той час більшість українських громад мали свої будинки, або вигідні приміщення, де вони могли збиратися і розвивати культурну і суспільну працю. Завдяки наполегливій вдачі кількох осіб, вдалося винайняти приміщення в місцевому Червоному Хресті за малу оплату. Життя громади від того часу стало жвавіше. Одначе завжди чогось бракувало, а при підсумках цілорічної праці всім приходила на думку власна хата, бо витрати за винаймлення різних приміщень доходили до 150 фунтів штерлінґів річно. Треба було шукати виходу і з цього. І коли постала проблема відкриття школи, управи місцевих відділів усіх наших організацій вирішили придбати власний будинок. Вибрали негайно купівельний комітет, який розписав між членами зобов'язання про внесення певної суми грошей на фонд купівлі будинку, придбано фундаторів і полагоджено всі формальності.

Після півторарічної праці комітету будинок таки вдалось набути. Спочатку він потребував перебудови для пристосування його до наших потреб і певного ремонту. Одні кімнати пристосовано для шкільних занять, інші для імпрез загального значення, а менші призначено для адміністраційних цілей.

(„Українська Думка")

В Венесуелі

100-річчя народин Івана Франка в Каракасі

Українська Громада в Каракасі, Венесуеля, вшанувала пам'ять І. Франка урочистою академією 21 жовтня м. р. В програмі свята були: вступне слово, виголошене інж. Васюком, деклямації у виконанні К. Колянківської, С. Заполенко, Н. Крутяка, Т. Сапуцького і К. Гнилиці, сольоспів пані О. Василенко і К. Колянківської, скрипкове сольо Богдана Хруща та виступ шкільного хору. Акомпаніювала солістка проф. М. Галченко. Свято організував спеціяльний Діловий Комітет, у склад якого входили представники Української Громади, Жіночого Об'єднання, Товариства Української Молоді, Батьківського Комітету та Пласту.

28 жовтня м. р. відбулися тут також загальні збори Філії Жіночого Об'єднання в Алті-Вісті, на яких вибрано до нової управи: проф. С. Филипович, А. Натиня, Беневич, Сагайдак, М. Павлишин та М. Панчишин.

Діловий Комітет, створений для проведення акції в обороні політичних в'язнів у московських концтаборах, продовжує свою діяльність. Він зорганізував пресову конференцію, на якій були присутні представники чужої преси.

Короткі Вісті

● На конґресі італійської партії лівих соціялістів у Венеції минулого четверга відбувались такі бурхливі дебати між прихильниками і противниками дальшої співпраці з комуністичною партією, що прийшло до великої бійки. Співпартійці витиснули „змагунів" із залі нарад. Бійка тривала в кулоарах.

● В Японії два вояки померли внаслідок надзвичайно виснажливого вишкільного „маршу смерти". Подібний випадок, коли згинуло 6 рекрутів стався два роки тому в американській армії, схвилювавши американське громадянство ЗДА.

● Японський уряд погодився нав'язати дипломатичні взаємини з урядами сателітної Польщі і Чехословаччини. До цього часу Японія нав'язала дипломатичні зв'язки з-поміж комуністичних країн тільки з СССР і Юґославією.

З НАШИХ БУДНІВ

НА МАРҐІНЕСАХ ОДНОЇ КНИЖКИ

Прочитав книжку д-ра Миколи Шлемкевича „Галичанство" і, роздумуючи над прочитаним, побачив очима душі історичну, так сказати, візію моєї вужчої батьківщини — Галичини...

Споконвіку висіла над нею непроникнена, чорна тьма, лише... „Шуміли верби в Поповій долині, скрипів в болоті простий, хлопський віз..."

Аж, ось, засяла над нею „Зоря Галицька!" В Празі зібрався Собор Руських Учених і звернувся до народу хлопа і попа словами гимну:

„Мир вам, браття, всім [приносим . . ."

Після того руські вчені вернулися з Праги додому, розкололися на дві партії і почали сперечатись за літеру „ять".

Спір за цю нещасну літеру між „твердими" і „м'якими" тягнувся безмала шість десятків років, поки не бабахнула бомба в Сараєві. Потім була дуже велика війна, що наклала Тирольців Сходу, як снопів на вигоні. Потім — Визвольні Змагання, що в них „пропало галичанам сорок тисяч цвіту" — або й трохи більше..

Ті, що вернулися живі додому, зараз почали спір за одну химерну закарлючку, так званий „апостроф", і так воно тяглося, доки не вибухла друга світова війна, теж дуже велика.

Тоді втекли окупанти, а прийшли „визволителі", одні, потім другі, потім другі пляново відступили, а вернулися перші і тоді сам квіт нації галичанської, хоробрі Тирольці Сходу, подалися скитальчим шляхом — на Захід.

І ледве розбили на чужині свої циганські шатра — зараз розкололись на дві партії та почали традиційний спір цим разом — за кольори в національному прапорі. Мовляв — котре має бути зверху, а котре знідсподу. І так їх заскочив, у розгарі тієї боротьби, великий ісход за Велику Воду.

. . . Пливучи кораблем до цієї вільної країни, я думав і думав, у глибині душі своєї, яку то нову причину до сварки винайдуть собі в Америці мої любезні, вужчі земляки? . . А вони, молодці, довго не попасали і вигадали: календар!

Так! По „йорчику, апострофі і прапорі" — прийшов календар, і цей спір буде, відав, найзавзятіший у нашій вужчій історії. Деякі експерти від галичанства пророкують, що він потягне принаймні 50 років, тобто так само довго, як бій за літеру „ять".

А з цього можна зробити висновок, що третя світова війна не вибухне скорше, як за пів сторіччя.

Ікер.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

„Не треба шукати „нової етикетки" для республіканців" — каже конґресмен Сімпсон

Сінсіннаті, Огайо. — Голова Республіканського Конґресового Виборчого Комітету конґресмен Ричард М. Сімпсон у своїй промові заявив, що Республіканська партія не потребує шукати для себе „нової етикетки", бо той „модерний республіканізм, в який він вірить, є республіканізмом Линколна і Тефта". Ці слова конґресмена Сімпсона є натяком на заяву Айзенгавера, який любить часто говорити, що підтримує модерних республіканців. „Немає ні одного республіканця, казав Сімпсон, який мусів би оправдувати дії своєї партії". Він закликав членів Республіканської партії зробити все можливе, щоб виграти вибори в 1958 році, бо та перемога потрібна для втримання „миру, поступу і добробуту", з чого тепер користає американський народ. Те саме твердив голова Крайового Республіканського Комітету Мід Алкорн в Питсбурґу, Па., заявляючи, що його партія і досі затримала все те, що її зробило великою.

Чи проф. Ґаліндез дійсно живе в Мехіко?

Мехіко Ситі, Мехіко. — Двоє чілійських письменників Лавтаро Сільва Кабрерас і Марія Крістіна Менарес Варас заявили представникові „Юнайтед Пресс", що вони „майже певно" розмовляли з професором Колумбійського університету Х. де Ґаліндезом, по якому слід пропав ще в березні 1956 року. Його приятелі, вороги теперішнього режиму ґенералісимуса Трухільйо, твердили, що Ґаліндеза вбили прихильники Трухільйо. Чілійські письменники пізнали проф. Ґаліндеза на основі його часописних фотографій. Вони звернулися до нього з запитом про вияснення, але він сказав їм тільки таке: „Мої приятелі знають, де я перебуваю. Забудьте Ґаліндеза". Панна Варас сказала, що та людина, подібна до Ґаліндеза, інформувалася про умовини життя в Чіле і виявила охоту туди переїхати.

● **У Берліні,** на границі англійського і московського секторів, по комуністичнім боці, закінчують відбудову знищеної війною Бранденбурзької Брами, збудованої 1791 року. Західній Берлін перейняв на себе відбудову коштом 60,000 долярів горішньої частини брами - пам'ятника: тріюмфальної „квадриґи", яка представляє богиню Вікторію, що женеться чвіркою коней. На місці горішньої фіґури большевики поставили були червоні прапори. Берлінці журяться, що коли Західній Берлін передасть комуністам горішню декораційну частину, то комуністи спрофанують богиню Вікторію червоними прапорами.

● **„Жиціє Варшави",** комуністичний часопис у Варшаві, гостро накинулось на комуноболгарське „Роботнічеськo Дело", що таврувало політику Владислава Гомулки, як ніби зрадницьку у відношенні до „принципів Маркса-Леніна". Польський орган закинув болгарським комуністам і їхнім московським опікунам, що вони хочуть завернути життя в Польщі до часів „культу особи" з-перед 20 з'їзду компартії СССР, де „розвінчано" Сталіна. Поляки твердять, що вони послідовно ведуть ту політику, яку поручили самі московські большевики, осудивши сталінські методи.

Книжка й часопис — найнеобхідніші в домі культурної людини.

Зі Спорту

УСК НЮ ЙОРК—ГЕЛЕНІК СК 3:0 (2:0).

Ню Йорк, 10 лютого. — Змагання з греками чи італійцями для УСК-у були завжди і є найбільше напруженими і небезпечними. Ті противники є звичайно дуже швидкими, грають гостро (хоч може і не брутально), а того роду гра УСК-у є чужою. В останню неділю УСК виступав без одного із найкращих змагунів — Гивеля, який пішов до війська і це теж до певної міри ускладнювало остаточний вислід змагань.

Однак, не зважаючи на все, УСК — виграв і виграв заслужено, хоч може троє добутих воріт УСК-ом було замало. Жертвенність і сила волі переможців без вийнятку змагунів УСК-у, скріплені доволі доброю технічною заправою — не тільки довели до того, що УСК добув дві цінні точки, але скріпили в симпатиків надію, що змагуни УСК-у рішені робити все можливе, щоб добути мистецтво своєї Ліґи та увійти остаточно до Оберліґи. Цьолко на воротах пригадався у своїй дуже добрій формі. Шміґель і Підгорецький на обороні теж вповні вдоволили. Поміч у складі Наливайко, Гаврилюк та Коваль — не тільки вдало розбивала акції противника, але й постійно форсувала атаку до переду. В лінії атаки зокрема добре грали Павлюк та рухливий Василькевич на позиції лівого крилового, хоч й інші теж подобалися. Ворота добули: Василькевич, Наливайко та Маланчук.

Склад УСК-у: Цьолко, Шміґель, Підгорецький, Наливайко, Гаврилюк, Коваль, Голюка Павлюк, Арндт, Панкевич, Василькевич, (Шпон, Маланчук).

УСК резерва — Геленік резерва 7:2. — УСК резерва „Б" — Швайцарський СК „Б" 0:3. — Латвійський СК юньйори — УСК юньйори 1:2.

СІМКОВИЙ ТУРНІР В ШИКАҐО
ЛЕВИ — ІҐЕЛС 3:0.

Шикаґо, 10 лютого. — Черговa перемога Левів у сімковому турнірі в Шикаґо над польською дружиною Іґелс вже непересічна не тільки самим відношенням воріт 3:0, але теж і характером гри. Леви та Іґелс як „ко-чемпіони" осінньої рунди, виступили до змагань у своїх найсильніших складах, що ґарантувало завзяті та гострі змагання. Перші хвилини зустрічі — це спроба сил і вона виявилася додатньою в користь Левів. Скорим темпом та гарними технічними заграннями Леви зразу заволоділи ситуацією. Підворітні акції стали виразною загрозою програної для Іґелс, а тим самим дзвоном на тривоґу. Не було сумніву вже про вищість однієї дружини над другою а добуті перші ворота (Бахір), були запорукою перемоги. Іґелс, як колишній рівнорядний противник Левів, заскочений скорими, точними подачами, не зумів найти відповідної системи оборони, щоб стримати наступ завзятих Левів. Пристосувавши гостру, брутальну гру, тільки зменшили свої шанси і в наслідку втратили другі ворота (Страховський) із близького вільного копу. Атакам Левів не було кінця. Іґелс поклалися були тільки на щастя, одначе і це не помогло. Треті ворота (Р. Маркевич) припечатали вислід змагань.

Склад: Шиманський, Андрущо, Тищенко, Бахір, Р. Маркевич, Сиплик, Караван, Ляхів.

М. Маркевич.

Посмертні Згадки

ОКСАНА ДЗЕРА, членка Т-ва Запорозька Січ, Відд. 371 У. Н. Союзу в Нюарку, Н. Дж., прмерла 29-го січня 1957 р. Покійна походила зі села Бабухів, пов., Рогатин. Полишила в смутку мужа Теодора, 2 дочки Ольгу і Ярославу. Покійна, як рівнож ціла її родина вступили як члени до УНСоюзу в 1949 р., зараз по приїзді до Америки. Похоронено на цвинтарі Hollywood Cemetery, Union, N. J. — В. Й П.!

Ю. Баранюк, секр.

ВЛАДИСЛАВ ДЕЛЯВСЬКИЙ, довголітній член УНСоюзу, Б-ва св. Михаїла, Відд. 352 в Честер, Па., помер по короткій недузі в шпиталі, проживши 76 р. Походив з села Воля Якубова. До ЗДА прибув 1902 року. Полишив дружину Йосифу, одну замужну дочку і одного сина, 5 внуків і одну правнуку. Похорон відбувся 13-го лютого 1957 року з дому жалоби до кат. Церкви Сош. св. Духа на Мекули Гарт цвинтар, Линвуд. — В. Й. П.!

Д. Яворський

ПЕТРО КАДІЛО, чен Відділу 474 УНСоюзу в Монтреал, Кве., по довгій і тяжкій недузі помер 4-го лютого 1957 р. Покійний походив з села Денисова, повіт Тернопіль. До УНСоюзу вступив як тільки прибув до Канади 1949 року. Полишив у смутку дружину Оксану, сина Богдана, дочку Стефанію і 4 внуків. Похорон відбувся 7-го лютого з пох. заведення до укр. кат. Церкви св. Духа при участи родини і знайомих, відтак на цвинтар Cote des Neiges, Монтреал. —В. Й. П.!

Т. Перейма

ВАСИЛЬ ЯКИМІНСЬКИЙ, член Б-ва св. о. Николая, Відділ 5 УНСоюзу в Асторії, Л. Ай., помер 9. лютого 1957 р., в 65 році життя. Покійний родився 1892 р., в селі Липина, пов. Чесанів, Зах. Україна. До УНС вступив 1931 р. Полишив в смутку дружину Марію, 2 дочки замужні Катерину й Анну, 2 зятів, 3 внуки. Похорон відбувся 13-го лютого 1957 р. при участи Родини, Членів Б-ва, Приятелів, з погреб. заведення до укр. кат. Церкви Чесного Хреста, в Асторії, Л. Ай., а відтак на цвинтар St. Michael, Long Island City. — В. Й. П.!

Н. Баринич, секр.

• РОЗШУКИ •

Пошукую стриєчних братів: Стефан, Василь СОРОКА і сестру Анну СОРОКА, родом з с. Середниця, пов. Ліско, які в 1941 р. були в Німеччині. Маю відомості від їх родини. Хто знав би про них або вони самі, прошу писати на адресу: Osyp SOROKA, 417 S. 6th St., Newark 3, N. J. — Заграничні часописи прошу передрукувати.

ВАСИЛЬ НАЗАРИК пошукує СТЕФАНА ҐАЗОЛЬ з села Зелена, пов. Бучач. Хто знає про нього або він сам, прошу писати на адресу:
Mr. BASIL NAZARYK
au Bourg Vesines Chalett (Loiret) — France

Анна Баранецька пошукує свого брата — ВАСИЛЯ БАРАНЕЦЬКОГО з села Стара Ропа. Маю для нього відомості. Хто знав би про нього або він сам прошу писати на адресу:
ANNA PAVELISH
282 Coraopolis Road
Coraopolis, Pa.

Пошукую Зофію МИСЬКІВ (рік нар. 1932) і її сестру Домінію (рік нар. 1937) з села Ісаї, пов. Турка. Маю відомості від їх родичів. Хто знав би про них або вони самі прошу писати на адресу: Mychajlo MYSKIW, 57 Chadwick Ave., Newark, N. J. — Tel. Bl 3-2529.

Богдана ПАВЛИКА урodж. 1919 р. в селі Ваюневі, пов. Камінка - Струмилова, Галичина, пошукує його сестра Параня. Хто знав би про нього або він сам прошу писати на адресу:
ANDREW KOLTUN
154 Eagle St., Brooklyn 22, N. Y.

Пошукую Стефана і Стаха КОЛТУЦЬКИХ.
Хто знав би про них проситься писати на адресу:
АНТІН КОЛТУЦЬКИЙ
6 Coronation St.
Macclesfield, Cheshire, England

ГУМНИЦЬКИЙ ГРИГОРІЙ — пошукує свого сина ФІЛЬКА ГУМНИЦЬКОГО з Струсова. Хто знав би про нього або він сам прошу писати на адресу:
J. KEYSA
317 Pavonia Ave., Jersey City, N.J.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 18-ти мільйонового майна організації!